

Artikel in de Soroptimist van Ria Wigt

Soroptimiste Jo Edema.

Jo werd in 1962 Soroptimiste – zo is dat vastgelegd in de annalen van de Unie.

3 jaren geleden vierden we haar 50 jarige Sorren Jubileum op haar 90^e verjaardag..

In Haarlem werd Jo lid en bij vertrek naar de Landbouw Hogeschool in Wageningen ging zij naar Club Arnhem.

Jo is een van de Charter leden die daarna de Soroptimist Club Wageningen e.o. oprichtte.

Zij was met recht een Sor in hart en nieren ! Zij hield ons tijdens de vergaderingen altijd bij de les !!

Jo had een mening en die zouden we horen !

Voorstellen moesten tijdig en schriftelijk ingediend worden zodat eenieder voldoende tijd kreeg om een volledig beeld te krijgen. Niet een eenling maar de hele vergadering mocht besluiten nemen!

Als dit maar enigszins dreigde fout te gaan, dan volgde een preek met een opgestoken vingertje !

Af en toe voelden we ons dan toegesproken worden als kleine kinderen.

Door Jo werden we op nieuwe zienswijzen gewezen.

We leerden over verschillende onderwerpen van haar. Zo vond ze dat er een rode kers op een toetje hoorde.

Ze was altijd bereid om je te ondersteunen. Bij een actie met sport vesten was zij een van de eersten die zei: Ik koop er ook een.

Jo was een kritisch meedenkende Soroptimiste. Ze leerde ons dat een goed overdachte vraagstelling belangrijk is. Zij wees er regelmatig op dat interesse voor de medemens en zijn omgeving essentieel is. Ze zei dan: stel jezelf altijd de vraag: Wat is er echt nodig?

Nieuw toetredende leden werden door haar van harte verwelkomd. Zij genoot van de gesprekken met hen. Dan zag je de twinkeling in haar ogen.

Indien mogelijk bezocht ze trouw onze maandelijkse bijeenkomsten in Hotel de Wereld. Ze kwam gezellig mee eten want dat waren voor haar de momenten om met de Sorren zusters nader in gesprek te komen.

Een van de laatste vergaderingen hadden we een strak schema en eigenlijk weinig tijd voor een rondvraag of extra opmerkingen. Jo stond erop om toch aan ons allen te vertellen hoe belangrijk mantelzorg is. Die informatie mocht ons zeker niet onthouden worden !!

Later - bij haar thuis - realiseerde ik me het belang van deze opmerking voor haar als zelfstandig wonende vrouw. De Buurtzorg was goed geregeld. Fantastisch om te zien hoe goed ze geholpen werd door Riet en door haar huishoudelijke hulpen.

Soroptimisten zijn vrouwen – oftewel Sorores = Zusters met doelstellingen die gericht zijn op het verbeteren van het welzijn van vrouwen en kinderen. Een thema waar Jo in haar beroep bij de PPD in Haarlem en later bij de Afdeling Voeding in Wageningen uitgebreid mee bezig was.

Tijdens onze gesprekken bleek hoe serieus ze met haar onderzoek naar de sociologische aspecten van de Voeding van de Mens bezig bleef. Ook na haar pensioen. We werden regelmatig over haar vorderingen geïnformeerd.

Wij bespraken met Jo hoe ze haar onderzoek kon vastleggen voor de toekomst. Ze maakte zich daar zorgen over.

Een van ons werd meteen bij een eerste kennismaking bevraagd over de Joodse wetten en het boek Leviticus.

Diegenen, die hier dieper op gingen en haar probeerden te stimuleren, weten hoe bijzonder blij Jo was, dat haar boek uiteindelijk vaste vormen ging aannemen.

En nu het verschenen is, zijn wij met u allen, zeer gelukkig dat haar levenswerk beschikbaar is gekomen. Dank aan hen, die direct en indirect, dit mogelijk maakten. Aan de mensen die haar op gezette tijden telefonisch en persoonlijk ondersteunden. Aan de familieleden die het praktische werk deden. Fokelien en Fokko onze grote waardering gaat uit naar jullie.

Jo heeft er - met jullie samen - haar laatste krachten aan gegeven. Hoezeer was zichtbaar in de laatste weken in het hospice.

Het levenswerk is volbracht in de lijn van de doelstellingen van het Soroptimisme.

Een bijdrage aan de Sociale Aspecten van de Voeding van de Mens en een mooie Stichting in de naam van haar ouders ter ondersteuning van jonge vrouwen die Voeding willen studeren.

Jo Edema een vrouw uit het Groningse land, die stond voor haar standpunt!

Jo we zijn trots op een Sorren Zuster zoals jij !!

Toespraak Ria Wigt bij de afscheidsbijeenkomst, december 2015

Grande dame Jo Edema bereikte op 27 december 2012 de gedenkwaardige leeftijd van negentig jaar. Op bezoek bij haar in Bennekom op 3^e Kerstdag wordt je getroffen door haar zelfstandigheid.

Ondanks een langdurige verkoudheid was alles perfect voorbereid op het verjaarsbezoek.

Met een lekker taartje en een glaasje bubbels genoten we van Jo's verhalen over haar jeugd.

En al pratende berekenden we zo en passant dat ze al 50 jaar Soroptimist moest zijn. Jo realiseerde zich dat ineens. Een telefoontje met het Unie Secretariaat gaf de uiteindelijke bevestiging.

Ze is Soroptimiste sinds 1962 zo werd ons bevestigd. Goed dat we dat even uitvonden!!

Dus al 50 jaar. Alle reden om te gedenken !!

Jo is een Sor in hart en nieren ! Zij is het die tijdens vergaderingen ons bij de les houdt!

Voorstellen moeten tijdig en schriftelijk ingediend worden zodat eenieder voldoende tijd krijgt om een volledig beeld te krijgen. Zij insisteert er terecht op dat niet een eenling of een commissie maar de hele vergadering besluiten neemt. Jo laat ons vaak kennis maken met onverwachte zienswijzen.

Ze vertelt ons hoe ze dat vroeger als jong kind al liet zien. Ze kan zich nog herinneren dat ze tot de lagere school deelgenoot werd van bijzondere zaken zoals de eerste solovlucht van Charles Lindbergh over de Atlantische Oceaan en een zeppelin in de lucht.

Over de lagere school en de middelbare schooltijd waarin Jo stakingen meemaakte in het Oldambt die grote invloed hadden op het dagelijkse leven . Daarna volgden grote ontwikkelingen in de internationale politiek in opmars naar de Tweede Wereldoorlog.

Tijdens de oorlog startte ze de studie Pharmacie die ze afbrak vanwege de weigering van de loyaliteitsverklaring. Weer terug thuis in Noordbroek Groningen ervoer ze alle ellende van de oorlog en maakte ze na de bevrijding de eindeloze stromen van mensen mee .

Jo vertrok met de eerste na oorlogse trein richting Utrecht om een nieuwe studie op te pakken:

Met veel plezier begon ze aan Aardrijkskunde aan het Geografisch Instituut met bijvak Geschiedenis.

Na het afstuderen werden de eerste stappen gezet richting beleidsvoorbereidend sociologisch onderzoek – het terrein waar Jo haar verdere werkzame leven actief in zou worden.

Daarin kon ze haar principiële aanpak laten zien. Jo ging vervolgens bij de PPD in Haarlem in het planologisch onderzoek en placht zo breed mogelijke onderzoeksvragen op te stellen. Bijvoorbeeld door ook rekening te houden met vrouwen en kinderen naast de werkende bevolking.

Het was in Haarlem na een lezing bij de VVAO dat zij lid werd van de Soroptimisten.

Niet lang daarna verruilde Jo Haarlem voor het Wageningen van de Landbouwhogeschool.

De afd Voeding van de Mens had dringend een sociologisch model van de huishouding nodig.

Jo's brede kijk op sociologisch onderzoek bracht de afd Voeding interessante resultaten.

Steeds weer bleek haar soms onorthodoxe benadering van essentieel belang.

Zo kwam Jo in 1968 bij Soroptimistclub Arnhem en daarna Wageningen.

Na haar pensioen heeft Jo Edema haar studie over voedselgewoonten voortgezet.

Daarnaast zijn de bezoeken aan Soroptimist club Wageningen voor Jo een serieuze aangelegenheid.

Zij wil – zoals in haar hele leven – een kritisch meedenkend lid zijn. Zij leert ons het belang van een goed overdachte vraagstelling. De wijsheid om je zorgvuldig te interesseren voor de medemens en zijn omgeving en onszelf steeds de vraag te stellen: wat is er echt nodig?

Jo kijkt terug op een bewogen leven waarin ze veel ontwikkelingen zag in de benadering van mensen onderling. Er is een neiging om vaak ongevraagd meningen te geven, in plaats van die met elkaar uit te wisselen. Ook binnen het Soroptimisme. Zij waakt daarvoor bij zichzelf en wijst ons Sorren daarop.

Zij wenst ons - jonge Soroptimisten – toe om daar actief naar te blijven kijken bij zichzelf.

Jo Edema een bijzondere vrouw met een bijzonder standpunt.

Ria Wigt –